

100 Pars IX. Illustratio X. Panegyrica.

ficavit & conservavit honorem, ne ipsam turpi infamiâ adulterii nequisfimi macularent? Quis illo, inter viros, conjugalem amorem purissimum sic servavit, sic dilexit? Simili encomio, æqualique panegyri omnis lapidis pretiosus est operimentum *Mariae*: nam in illa, ex S. Ildephonso Archiepiscopo Toletano in *Corona Virginis*, cap. 12. 16. 20. & 24. Daniele Agricola in *Virginis duodecima coronarum corona*, *stella* 4. 7. 8. & 10. & ex Berchorio lib. II. cap. 119. est *sma-*

S. Ildeph.

Daniel Agricola.

Berchorius.
In Maria omni vir-
tutum gem-
ma refle-
ctet: *Sma-*
ragdus,
Chrysol-
ithus, lapis,
Beryllus,
&c.

Iudicium 4. ver. 9.
D. Chrysol.

*Maria cum Joseph ad quid preci-
pui sic fe-
line per-
severit in Ju-
dæa monta-
na?*

Surrexit itaque Debora, figurata *Maria*, è monticolo fructifero & florido Nazareth, & perrexit cum *Barrac* adumbrato, scilicet cum *Joseph* sponso suo, in *Cades*, id est in locum Sanctitatis, sive in montana Iudeæ, ubi erat sancta Zachariæ domus, ut bellum adversus dæmonem committeret, & contra peccatum, quod animam Baptistæ Ioannis occupabat, victoriæ iniret certamen. Ascendit enim *Joseph* cum *Maria* habens ipsam in comitatu, cui forte in spiritu à Deipara prædictum id legit, quod *Debora* quondam suo prænuntiarat marito: *In hac vice victoria non repu-
tabitur tibi*, (de hoc infra) quia victoria de peccato & de dænone in montanis triumphus, solius fuit Filii Dei, (& per participationem salutantis Deiparæ cognatam Elisabetham) in Virginis claustro reclusi. Germaniū de Christo, quād de supplantatore veteri, dicam cum Chrysologo serm. 70. litt. D, hæc: *Ante legitur bellare, quād nasci; an-*

tè triumphare, quād vivere

Ite triumphare, quād vivere. Itaque dum exurgeret *Maria* cum festinatione in montana, *Luca* 1. vers. 39. ascendit etiam *Joseph* habens ipsam in comitatu. Hoc placitum contra aliquos amplectuntur bonæ notæ Patres, inter quos sunt S. Bonaventura cap. 5. de *Vita Christi*, S. Bernardinus Senensis tom. 4. serm. de *S. Joseph*, art. 2. cap. 1. Guilielmus Pepinius serm. de *Visitatione*, quæst. 4. Franciscus Mayronius tract. super *Missus est*, Franciscus Soarius tom. 2. quæst. 35. disp. 13. Angelus del Pas lib. 1. in *Lucam*, cap. 39. Amadeus Lusitanus in sua *Apocalypsi*, raptu 5. ubi adstantes Elisabethæ in montanis enumerans personas, ex Gabrieli revelatione Archangeli, inquit: *Astabat igitur Anna, adstabant Ioseph & Zacharias, & linguam humanam audiebant, non autem Angelicam*. Id innuitur in *Mystica Civitatis Dei* historia lib. 3. c. 17. num. 227. inibi enim resertur, *Iosephum* post tres dies, quibus in Zachariæ domo fuit commoratus, obtentâ à sua Virgine Sponsa facultate, fuisse reversum in civitatem Nazareth, quoisque eum iterum per nuntios Deipara ad se vocaret, ne absque ejus comitatu Sacra puella propriam rediret in patriam. Idcirco recepta pictura Martyrologii Romani, Cæsaris Baronii, in *Visitationis Festo Iosephum* in montanis unâ cum *Maria* depingit. Congruum enim, decentissimum, immo & quasi necessarium fuit, puellam sacratissimam, Virginemque pudicissimam *Mariam* prægnantem, cum sui pudoris custode, suæque summæ castitatis teste, assertore, quin & exactore *Josepho* Sponso, longum circiter 38. leucarum iter peregrisse: nam ut Tertullianus cap. 4. de *cultu seminarum*, aiebat: *Omnis maritus castitatis exactior est*. Et *Joseph* Mariæ custos fuit & maritus; pudoris ejus custos, & innocentiae testis, ex suprà dato Chrysologo, & ex Hieronymo ad *Helvid*.

D. Chrysol.
D. Hieron.

S. Ambros.

Tertullian.

Martyrol.
Rom. die
2. Julii.

Hist. Myst.
Civit. Dei.

Lucæ c. 1.
S. Joseph
Maria co-
mes in mon-
tana ascen-
dit.
D. Bonav.
S. Bernard.

Guilielm.
Pepin.
Francisc.
Mayron.
Francisc.
Soar.
Angelus
del Pas.

Amadeus
Francisc.

Hist. Myst.
Civit. Dei.

Maria ad-
juvrium
Christi illi
smile.

Hugo Car-
dinialis.

Joseph ad-
juvrium
Maria, an
in hoc fue-
rit quadra-
modo sua
excellens
sponsa.

Eleazar
idem quod
adjuvorum

101 Maria DEBBORA mystica, &c.

Sponsam intro remanere inter feminas, ipsasque salutare, quin ipse verba salutantium audiret. Hoc enim usitatum est inter viros & feminas, qui visitationis causâ cognatorum, sive amicorum ædes quotidie petunt, utriusque sexus urbanitate servata. Merito inter causas desponsationis *Joseph* cum *Maria* prætactum itineris in montana comitatum Christopolitanus recenset Antistes Jacobus Perez tract. sup. *Magnificat*, in 4. dignitate, hisce verbis: *Hoc factum fuit multipli ex causa*. Primo ad custodiæ & adjutorium *Virginis Marie*, & ut *Joseph* esset testis suæ virginitatis, & esset socius & comes sui itineris in eundo ad visitandum Elisabeth.

142. Discute illud Christopolitani Præfusis de *Joseph* testimonium, quo ipsum appellat *Adjutorium Virginis Marie*. Recole modo, Deiparam ab æterno fuisse concessam Parente Christo Domino adjutorium illi non omnino dissimile. *Dixit autem Pater* (Rhotomagensis Presbyter scribit lib. 2. de laudib. B. *Mariae*, col. 87. litt. B.) *non est bonum hominem esse solum, facias ei adjutorium simile sibi*; id est, beatam *Virginem*. Idcirco de sanctissima Domini matre inquietabat Hugo Cardinalis tom. 2. sup. *Psalm. 90. in principio*, sic: *Hec est adjutorium Altissimi, quia juvit eum ad salvandum genus humanum*. Igitur sic excellens inter omnes exurgit Justos & Santos *Joseph*, quod meruit ab æterno Patre adjutorium ipsius adjutorii Altissimi, quod est *Maria*, designari & consecrari. Si enim propter quod unumquodque tale, & illud magis quodammodo in hoc elogio *Joseph* præcellere videtur adjutorium Altissimi *Mariam* conjugem suam, cuius ipse eligitur adjutorium. *Maria Altissimi adjutorium ipsum juvavit Altissimum*, ut genus salvaret humanum; & *Joseph* hoc totum, & quasi aliquid plus præstans, ipsum adjutorium Altissimi adjuvit, & ut adjutorium ejus, Virginis scilicet *Maria*, ei semper ut assiduus adstitit comes. Loco Abiathar Sacerdotis à toto Israëlis populo Eleazar fuit consecratus & sanctificatus, ex libro 1. Regum, cap. 7. vers. 1. ideo quia erat vir justus, ut ex Historico *Josepho* scri-

bit Cornelius à Lapide inibi. Benè stat, *Eleazarum*, quā virum justum, pro Abiathar Sacerdote consecrari & sanctificari: sed cur non aliis ex Abinadab filiis virtute præditis, in Sacerdotem, *Abiathar* ob pueritiam impedito, non consecratur, non eligitur, non sanctificatur? Quia *Eleazar* idem est ac *adjutorium*, cui committenda erat Arcæ custodia: *Eleazarum autem sanctificaverunt*, ut custodiret Arcam Domini, ut ibidem vers. 1. legitur. Immò & vices *Abiathar*, qui interpretatur *Pater excellens*, gerere decreverant Sacerdotes & majores populi: & ob tot munera, & propter tot dignitates obtainendas, necesse erat sanctum virum illum justum adhuc sanctificari & denud consecrari, ad digniorem cultum & custodiæ Arcæ. Hæccinè *Joseph*, qui *Patris celestis vices gessit*, ex *Iohanno* ubi suprà, quā *Virginis comes & adjutor, adjutorium Dei humanati infantuli optimè dicitur*: iste enim, loco *Patris excellentis Æterni*, in *Christi Patrem putativum à tota felicitate Trinitate*. De hac *Josephi* paternitate sub æterni Parentis umbra, adi Pacensem Episcopum in *Maria effigie*, Academia 25. per totam. Ipse melior, quād *Eleazar*, vir erat *justus*, sacro Evangeligrapho teste: igitur si *Arca mystica Testamenti viva & animata Maria committenda erat in custodiæ *Josepho* justo & sancto*, anteà iste non quomodocumque erat sanctificandus, aut eo modo quo *Eleazar* consecrandus, idest ad præfecturam disponendus; sed multò excellentius, quippè ex matris suæ utero sanctificandus, & Domino consecrandus, ut ex Gersone serm. de *Nativ. Virg. Mariae*, habito coram Patribus Concilii Constantiensis, considerat. 2. & 4. & in 3. parte *Alpha- beti* 59. lib. 2. nonnulli adstruunt; ideoque in *Historia Mysticæ Civitatis Dei*, 2. parte, lib. 5. cap. 16. n. 888. dicitur, *Joseph* fuit sanctificatus in sua matris utero, in mense septimo suæ conceptionis, in quo fuit illi ligatus foem pectati per totam vitam. Ergo Christi Dei & Mariæ adjutorium singulari prærogativa *Joseph* à tota eligitur Trinitate, & propter vivæ Arcæ Mariæ custodiæ, vel ab utero matris suæ sanctificatur, & Domino

Dei, fuit
vir justus,
electus ad
custodiæ
Arcæ.

1. Reg. c. 7.

S. Joseph pa-
tris aeterni
vices gessit.

Josephus
Zerda.

S. Joseph in
matris ue-
ro sanctifi-
catus fuit,
& quo eju-
dem conce-
ptionis men-
sa.

Ioan. Eck,
tom. 2.

Hist. Myst.
Civ. Dei.

N 3 ad

ad speciale obsequium consecratur.
 143. Olim primo homine & terreno
 Adamo fabrefacto, cælestis Rex adju-
 torum illi simile in Eva viventum
 Genes. c. 2. matre concessit, sic Genes. 2. vers. 18. di-
 cens: Non est bonum esse hominem solum:
 faciamus ei adjutorum simile sibi. Con-
 cepto jam secundo Adamo Christo
 Domino, præcipitur Ioseph è Super-
 ris Mariam suam conjugem in custo-
 diam & adjutorum accipere, ac si
 fuerit sic à Domino dictum: Non est
 bonum esse feminam solum: faciamus
 ei adjutorum simile sibi. Nec tantum
 simile fuit Ioseph Mariæ adjutorum,
 ut fuit primi Adami Eva; sed quod
 magis est, simillimum. Præstat audire
 nostrum S. Bernardinum Senensem
 extricantem illud Genes. 2. vers. 24.
 Erunt duo in carne una, tomo 4. Ser-
 monē de S. Ioseph, art. 2. cap. 1. ubi ait:
 Quomodo cogitare potest mens discre-
 ta, quod Spiritus Sanctus tanta unione
 uniret menti tanta Virginis aliquam
 animam, nisi ei virtutum operatione
 simillimam? Unde credo istum virum
 S. Ioseph fuisse mundissimum in virginini-
 tate, profundissimum in humilitate, ar-
 dentissimum in Dei amore & chari-
 tate, altissimum in contemplatione, so-
 licitissimum illius Virginis Sponsæ sua.
 Si verò Ioseph Sanctus non solum si-
 milis fuit Mariæ, sed simillimus (ex-
 ceptâ Virginis immaculatâ Conce-
 ptione; non enim fuit S. Ioseph, ut il-
 la, absque macula conceptus, et si lan-
 citificatus in utero, ut perperam non
 nulli fuere opinati apud Jacobum
 Lobbetum tomo 3. in festo S. Ioseph;) merito nulli est hominum in sancti-
 tate coæquandus: maximè ex eo tem-
 pore, quo Mariæ fuit Virgini de-
 sponsatus, ante Ioannis Baptistæ na-
 tivitatem. Non est vir illius secundum
 Ecclesiast. c. 36. filios hominum, de marito mulieris bo-
 næ, pulchræ, misericordis ac lenis,
 Ecclesiasticus testabatur cap. 36. vers.
 25. Ibidem Tigurina legit, Non est
 maritus ejus filius hominum comparan-
 dus. Et ne absque reciproca panegy-
 ri dicamus, Iosephum adjutorum fuisse
 Deiparæ ei simillimum, quin etiam
 id de Virgine Matre æquali decante-
 mus laude, in eodem Ecclesiastici tex-
 tu, vers. 26. præfata misericors uxor,
 adjutorum viri nuncupatur: subdit
 inibi Cornelius à Lapide, pro Iose-
 pho: Sicut & Sanctus Ioseph habuit ad-

jutricem Sanctam Mariam, quasi con-
 jugem in educatione Christi, quæ ac in
 omni virtutum profectu, ut ei fieret per-
 similis. Virgo erat Ioseph mundissi-
 mus, in humilitate profundus, in
 charitate ardenterissimus, & in con-
 templatione elevatus: tunc dixit Deus
 ipsum sic virtutibus præcellentem at-
 tendens: Non est bonum esse Iosephum
 solum: faciamus ei adjutorum, cui ip-
 se sit similis, ad mei Filii humanati
 custodiā. Stat pro hoc cogitatu Ias-
 par Mello, qui super caput 1. Mat-
 thei, sic scriptit: De costa illius (Ad
 scilicet) eduxit Dominus primam femi-
 mam: de costa hujus (S. Ioseph) hoc est
 de genere hujus, eduxit secundam. Illi
 contulit Deus Ewam, ut esset sibi ad-
 jutorum: huic contulit Mariam, ut
 ambo Deum verum, ac verum hominem
 custodirent. Suppar Augustiniano Mi-
 norita sic part. 1. sup. Missus est, cap. 36.
 scribebat: Maria simile adjutorium Franc.
 Osuna, non invenitur præter Ioseph, qui ex in-
 dustria ei similis creatur, quasi ex costa
 beata Maria mirabiliter eductus, id est,
 ex fortitudine; quia beata Maria est
 Virgo, cui datur in adjutorum vite Ioseph
 sanitissimus, quasi ad statum inno-
 centiæ restitutus. Eccinè adjutorium
 Mariæ Ioseph est: & Ioseph adjutrix
 destinatur Deipara, non nisi ut Ioseph,
 quæ Mariæ Sponsus, & Christi Pater,
 æquali panegyri exaltetur ac Maria
 ipsa laudatur. Nam sicut Maria prævi-
 sa fuit & electa (ait Echkius tom. 3.) in
 Matrem Filii Dei, ita & Ioseph in nu-
 tricium atque custodem Christi & Mariae.
 O virum sic deificum, & supra omnes
 hominum laudes hominem, qui non
 solum Virginis alitor deputatur & cu-
 stos, sed etiam ipsius Christi Domini:
 Securior ac communior Theolo-
 gorum opinio edocet, Christum Do-
 minum nullum habuisse Angelum
 custodem; siquidem ipse quæ homo,
 beatus erat & caput omnium Angelo-
 rum: qui propter hypostaticam unio-
 nem, summam gratiam & gloriam,
 nullius indigebat tutelâ creaturæ. Ita-
 que etiam Christus Dominus plu-
 res habuerit Angelos famulos, & mi-
 nistros sibi ad obedientum paratos,
 & ut satellites tantæ majestatis dif-
 positos; neutiquam tamen ulli illorum
 fuit aliquando creditus ut custodi.
 Sed dato, non autem concessio, quod
 Christus quæ homo indigeret Ange-
 lis

lis ad custodiā, ex quo S. Ioseph ab
 æterno (in exterioribus & humanis
 obsequiis,) fuit Christi custos electus,
 omnes cœli Angeli supererant ad tu-
 telam: sicut è contra, Ioseph defi-
 ciente, Christo ullo indigente juva-
 mine (si indigeret) multos oportebat
 convocare Angelos ad subsidiū. Re-
 cordore enim Christum Dominum di-
 xisse in pomario Petro servum Pon-
 tificis percutienti in auxilium & cu-
 stodiā Christi, apud Mattheum cap.
 26. v. 5. hæc: An putas, quia non pos-
 sum rogare Patrem meum, & exhibe-
 bit mihi modò plusquam duodecim le-
 giones Angelorum? Si vel unus An-
 gelus innumerā valet hominum de-
 bellare legiones, ecce Christus ad
 suæ majestatis tutelam (si ullâ indige-
 ret custodiâ) Angelorum legiones tot
 requirit? Quia Christus tot satelli-
 tes commemorans Angelorum, non
 ad suæ potentia indigentiam refere-
 bat, quæ nulla erat; sed ad exag-
 randam Iosephi absentiam, suæ
 custodiæ defectum; qui jam tunc vi-
 tæ functus, in gratia cum Domino
 erat. Paulò autem ante Christi bap-
 tismum, sive ante ejus passionem, ex
 communiori Patrum placito, apud
 nostrum Joannem de Cartagena tomo.
 4. lib. 18. homil. magna. §. 7. divisione 5.
 Joseph Sanctus feliciter obdormivit
 in Domino. Itaque si Christus Do-
 minus aliquo indigeret juvamine,
 dum in vivis Ioseph degebatur, pro in-
 numeris Angelorum legionibus ejus
 tutissimum stabat præsidium, ad quod
 præstandum (si eo Christus indige-
 ret) duodecim erant necessaria Angelorum legiones. Hinc in sententia
 illorum, qui credunt, Christum quæ
 hominem Angelum habuisse custo-
 dem (apud Joannem Maldonatum
 cap. 18. sup. Mattheum, numero 10.)
 non alium Christo assistentem, nisi
 Gabrielem assignant: an quia Gabriel
 Angelus fuit custos S. Ioseph, ut ex
 D. Augustino tomo 10. serm. 25. in
 Appendice, & Cypriano lib. 2. contra
 Iudeos, nonnulli affirmant? An etiam
 quia Gabriel Angelus Maria Deipara
 fuit designatus custos, ut innuit
 Petrus Damianus serm. 44. qui est
 orat. 1. de Nativit. Virg. Et etiam D.
 Anselmus libro de excell. B. Virginis,
 cum aliis apud nostrum Franciscum
 Fevardentium lib. 1. adversus heres,

verb. Angelii, heresi 3. §. Etsi multis
 Meherclè in opinione loquendo eo-
 rum, quos Maldonatus commemorat
 suppresso nomine Authores, Christus
 Dominus, quæ homo, ad sui tu-
 telam non alium feligit Angelum,
 quam Gabrielem, qui custos erat sui
 putativi patris Ioseph, suæque divæ
 Matris Mariæ; quia cum Ioseph cu-
 stos esset ipsius Christi & Mariæ, pro-
 priam suimet custodiā, atque suæ
 Matris tutelam decrevit deberi in in-
 spiratione Gabrieli, sed in execu-
 tione Iosepho; ut internæ inspirations,
 occultæ bonæ motiones, & ab immi-
 nentibus externis malis præservatio-
 nes per Angelum factæ, unico suo
 visibili attribuerentur custodi, scilicet
 Iosepho parenti, qui non nisi per
 eundem Angelum movebatur, per
 quem & ipse confortandus erat in
 horto, & fuerat Virgini prænun-
 tiatus.

145.

Ut Christi nutritium ferè omnes
 Ecclesiæ Patres & Doctores Iosephum
 venerantur & colunt: & licet in re
 temporali Ioseph etiam Deiparæ fue-
 rit alitor, eum tamen nutritum Ma-

Ioannes

Echkius

riæ nuncupari ab Authoribus facile
 non reperties. Echkius autem suprà
 datus, hoc elogio singulariter Ma-
 riæ sacrum extollit Sponsum. An ut
 omnia munia parentis, non solum in
 Christum, verum etiam in ejus Ma-
 trem sint præstanta Ioseph? Ut enim
 Mariam ab excellentissima Dei ma-
 ternitate Patres commendent, ipsam
 nutricem nutritoris, altorisque cun-
 storum nuncupant, ac singulari præ-
 rogativa compellant. Satis latè pro
 Maria præfatum reperties titulum ex

Suprà

Patribus suprà, illustr. 1. num. 35. Si
 enim Maria, quæ Dei Mater, om-
 nium nutritoris est nutritrix; Ioseph
 quasi in excellentiore assurgens di-
 gnitatem, ejus estr nutritor & alitor fe-
 minæ, quæ Deum lactabat ubere de
 cœlo pleno; ut non modò Ioseph Ma-
 riæ laudes omnes ambiat, sed & quo-
 dammodo (exaggeriū dicam) ex-
 cellat, ipsa Dei permittente Matre:
 utpote qui non solum Christum cun-
 storum nutritorem alebat, sed & ip-
 sis omnium nutritoris Matrem, al-
 tricem, nutricemque. Gentiles olim
 Jovem pari extollebant cultu, & Ter-
 ram; nam allucinati nimis, suum nu-
 tritum credebat Iovem: idè & ut
 Deum

S. Ioseph
quando
mortuus
fuerit?

Ioannes

Cartag.

Ioannes

Maldonat.

Gabriel

Angelus

fuit S. Ioseph

custos.

D. Augu-

stino.

D. Cypri-

anus.

Etiam fuit

custos Vir-

ginis.

Petrus Da-

mian.

D. Ansel-

mus.

Francis-

Fevard.